

CONSTANTIN BALMUȘ

La 13 iulie 1957 s-a stins, după o lungă și grea suferință, acad. C. I. Balmuș, profesor de limba și literatura greacă la Universitatea „C. I. Parhon” din București.

Născut la 25 mai 1898, la Murgeni, un sat din fostul județ Tutova, fiu al unui învățător, a avut o copilărie anevoioasă, muncind din greu ca să-și poată isprăvi învățătura. Și-a luat licența la Iași, apoi, după studii de perfecționare la Bonn și Berlin, și-a luat doctoratul tot la Iași, în 1925. A fost elev al Școlii române din Roma, în 1925—1926 și, în intervale mai scurte, a studiat în Franța și în Grecia. În 1932 a devenit conferențiar de limba și literatura latină la Iași, iar în 1937, profesor de limba și literatura greacă la aceeași universitate. În 1948 a fost transferat, în aceeași calitate, la universitatea din București. Aici a fost un timp director al Bibliotecii centrale, apoi membru în comisia pentru reorganizarea Academiei. În prima sesiune după reorganizare (1948) a fost ales membru titular al Academiei R.P.R. Timp de câțiva ani a fost rector al universității din București. A fost ales în mai multe rânduri deputat în Marea Adunare Națională.

Constantin Balmuș a avut o pregătire multilaterală în domeniul filologiei, astfel încât putea predă cu egală competență literatura greacă și latină. A făcut și traduceri literare din autori greci. După transferarea la București, a început să se preocupe de istoria veche și de arheologie. Principalele lucrări pe care ni le-a lăsat sînt (grupate pe genuri) :

Metodică literară, istoria literaturii : *Tehnica povestirii la Plutarh* (1925). *De Quintiliani fontibus Graecis* (Iași, 1927). *La lettre de saint Augustin à Licentius* (în volumul *În memoria lui Vasile Pârvan*, București, 1934). *Rutilio Namaziano, l'ultimo poeta di Roma* (în revista *Il Mondo Classico*, mai 1935).

Probleme de istoria culturii : *Fost-au grecii senini?* (în *Viața Românească*, ian. 1938).

Ediții de texte în traducere, cu comentariu științific : *Tratatul despre sublim al unui autor necunoscut* (București, 1935). *Tratatul despre stil al lui Demetrios* (Iași, 1943).

Traduceri : *Daphnis și Chloe* de Longus (București, 1922, reeditată în 1956). *Iliada* lui Homer, din care a publicat numai cîntul al VI-lea (în *Rev. Fund. Reg.*, dec. 1938). *Poetica* lui Aristotel (București, 1957).

Istorie : *Note critice asupra izvoarelor referitoare la răscoala sclavilor condusă de Spartacus* (în *Buletin Științific al Academiei R.P.R.*, Seria C. I, 2, 1949). *Frământări sociale la geto-daci înainte de cîmpul romană* (în același *Buletin*, II, 1, 1950). *O apreciere a lui Herodot asupra geților* (în același *Buletin*, III, 1951). *Tucidide. Concepția și metoda sa istorică*, București, 1956.

Lucrări didactice : ediții școlare din Caesar, T. Livius, Cicero, Tacitus, cum și o *Crestomație elină*. Aici trebuie amintită și *Gramatica limbii grecești* (București, 1935).

Dar lucrarea principală a lui Balmuș rămîne, poate fără voia lui, o lucrare de stilistică : *Étude sur le style de saint Augustin* (Paris, 1930), lucrare conștiincioasă și completă, în care cercetarea minuțioasă se împletește cu fine aprecieri literare și care rămîne în bibliografia generală a stilisticii latine.

În ultimii ani ai vieții sale, ros de boala care avea să-l răpună, Balmuș nu s-a dezlipit nici un moment de la masa lui de lucru și a continuat pînă la ultima suflare lucrarea sa despre Diogene Laertius, care este în curs de apariție. Colegii și foștii săi elevi vor păstra amintirea lui ca pe a unui om îndrăgostit de frumusețile literaturii antice, pasionat muncitor în domeniul filologiei clasice.

Al. Graur

